

ĐỀ SỐ 1

UBND HUYỆN CHI LĂNG
TRƯỜNG THCS XÃ QUAN SƠN

KÌ THI TUYỂN SINH VÀO LỚP 10 THPT
NĂM HỌC 2025-2026

MÔN: Ngữ Văn

Thời gian làm bài: 120 phút

Đề thi gồm 02 trang, 07 câu

I. Đọc hiểu (4,0 điểm)

Cho đoạn thơ sau:

BÀI THƠ QUÊ HƯƠNG

*...Quê hương tôi có Trường Sơn một dải,
Có Hồng Hà lại có Cửu Long Giang
Có Hà Nội có Hồ Tây, hồ Kiếm.
Chợ Đồng Xuân bày đủ mặt hàng.
Quê hương tôi có sầu riêng, măng cụt
Lòng bưởi đào, lòng gấc đỏ như son.
Có gạo tám xoan thổi nồi đồng điếu,
Cam xã Đoài ai bóc cũng thơm ngon.
Cánh đồng nào cũng chôn vàng, giấu bạc,
Bờ biển nào cũng ngời chói ngọc châu.
Có thanh quế gửi qua là khỏi bệnh,
Có cây lim đóng cả một thân tàu.
Quê hương tôi có những người con gái
"Một ngày hai bữa cơm đèn..."
Cách sông cái cũng bắc cầu dải yếm,
Cho chàng sang đính ước chuyện nhân duyên.
Trong bụng mẹ đã từng mê tiếng hát,
Nên quê tôi ai cũng biết làm thơ.
Những đứa trẻ nằm nôi hay đặt võng
Sớm hay chiều, đều mượn cánh cò đưa.
Khi có giặc những tre làng khắp nước,
Đều xả thân làm ngọn mác, mũi chông
Những trai gái thôn Đoài, xóm Bắc
Thoắt vươn vai thành những anh hùng.*

(Trích Hoàng Xuân, Nguyễn Bính – thơ và đời, NXB Văn học, 2003)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1 (0,5 điểm)

Xác định thể thơ của đoạn thơ trên.

Câu 2 (0,5 điểm)

Nhân vật trữ tình trong đoạn thơ trên là ai?

Câu 3 (1,0 điểm)

Nêu tác dụng của biện pháp tu từ liệt kê trong khổ thơ:

*Quê hương tôi có sầu riêng, măng cụt
Lòng bưởi đào, lòng gấc đỏ như son.
Có gạo tám xoan thổi nồi đồng riêu,
Cam xã Đoài ai bóc cũng thơm ngon.*

Câu 4 (1,0 điểm)

Đọc khổ thơ cuối, em cảm nhận được vẻ đẹp gì ở con người “quê hương tôi”?

Câu 5 (1,0 điểm)

Đoạn thơ đã khơi gợi trong em tình cảm, suy nghĩ gì về quê hương, đất nước?

II. Viết (6,0 điểm)

Câu 6 (2,0 điểm): Em hãy viết một đoạn văn ghi lại cảm xúc của em về hình ảnh quê hương đoạn thơ sau:

*Cánh đồng nào cũng chôn vàng, giấu bạc,
Bờ biển nào cũng ngời chói ngọc châu.
Có thanh quế gửi qua là khỏi bệnh,
Có cây lim đóng cả một thân tàu.*

Câu 7 (4,0 điểm)

Hiện nay, môi trường đang bị ô nhiễm nặng nề, khí hậu đang có những biến đổi bất thường. Là một học sinh, em hãy viết một bài văn(khoảng 600 chữ) đề xuất những giải pháp nào để bảo vệ môi trường và ứng phó với biến đổi khí hậu?”

-----HẾT-----

Thí sinh không được sử dụng tài liệu. Giám thị không giải thích gì thêm

Họ và tên học sinh :.....SBD:.....

Đáp án và Hướng dẫn chấm

1. HƯỚNG DẪN CHUNG

- Giám khảo cần nắm vững yêu cầu của hướng dẫn chấm để đánh giá tổng quát bài làm của thí sinh, tránh cách chấm đếm ý cho điểm.
- Do đặc trưng bộ môn Ngữ văn, giám khảo cần chủ động, linh hoạt trong việc vận dụng đáp án và thang điểm. Khuyến khích những bài viết có cảm xúc và sáng tạo.
- Điểm toàn bài là tổng điểm của 07 câu, để điểm lẻ đến 0,25.

2. Hướng dẫn chấm

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	4,0
	1	Thể thơ 8 chữ	0,5
	2	Nhân vật trữ tình: tôi/tác giả	0,5
	3	- Biện pháp tu từ liệt kê: sầu riêng, măng cụt, lòng bưởi đào, lòng gấc, gạo tám xoan, cam xã Đoài - Tác dụng: + Làm cho câu thơ trở nên sinh động, hấp dẫn, gợi hình, gợi cảm. + Diễn tả một cách chi tiết, đầy đủ, cụ thể những đặc sản mà “quê tôi” có. Qua đó, khẳng định sự giàu có, trù phú, đẹp đẽ của quê hương “tôi”. + Thể hiện tình yêu, lòng tự hào của tác giả về quê hương mình.	0,5 0,5
	4	Khổ thơ cuối khắc họa hình ảnh con người quê hương “tôi” là: - Họ là những con người anh dũng, kiên cường, bất khuất. - Họ có tinh thần yêu nước, sẵn sàng hi sinh vì Tổ quốc.	1,0
	5	Học sinh có thể trình bày theo nhiều cách khác nhau, miễn là hiểu vấn đề, trình bày được những tình cảm đẹp, nhân văn về quê hương, đất nước. Gợi ý Bài thơ đã khơi gợi tình cảm, suy nghĩ về quê hương, đất nước: - Yêu mến, tự hào về quê hương đất nước tươi đẹp, anh hùng, giàu truyền thống... - Cố gắng học tập, rèn luyện để xây dựng quê hương, đất nước giàu mạnh. - Sẵn sàng đứng lên bảo vệ quê hương, đất nước nếu cần.	1,0
II		VIẾT	
	1	<i>a. Đảm bảo cấu trúc đoạn văn</i> Mở đoạn nêu được vấn đề. Thân đoạn triển khai được vấn đề. Kết đoạn khái quát được vấn đề: Hình ảnh của quê hương trong đoạn thơ.	0,25
		<i>b. Xác định đúng yêu cầu của đề</i> Trình bày cảm nghĩ về một đoạn thơ 8 chữ.	
		<i>c. Nội dung</i> Học sinh có thể triển khai theo nhiều cách khác nhau, miễn đảm bảo được các ý cơ bản theo gợi ý sau: * <i>Mở đoạn:</i> Giới thiệu tên bài thơ, tên tác giả, đoạn thơ và cảm xúc về hình ảnh quê hương trong đoạn thơ.	1,5

	<p>+ Việt Nam là một trong những quốc gia chịu ảnh hưởng nặng nề nhất của biến đổi khí hậu. Mực nước biển dâng cao đe dọa các khu vực ven biển, hạn hán và lũ lụt diễn ra thường xuyên hơn.</p> <p>+ Ô nhiễm môi trường ở Việt Nam cũng đang ở mức báo động. Các thành phố lớn thường xuyên bị ô nhiễm không khí, nguồn nước bị ô nhiễm nặng nề.</p> <p>- Nguyên nhân:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Sử dụng quá mức nhiên liệu hóa thạch. + Phá rừng và khai thác tài nguyên thiên nhiên quá mức. + Ý thức bảo vệ môi trường của người dân còn hạn chế. <p>- Hậu quả:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Thiên tai, dịch bệnh gia tăng. + Mất đa dạng sinh học. + Ảnh hưởng nghiêm trọng đến sức khỏe con người. + Kinh tế bị thiệt hại nặng nề. <p>- Ý kiến trái chiều và phản biện:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Một số người cho rằng biến đổi khí hậu là một quá trình tự nhiên, không phải do con người gây ra. + Có ý kiến cho rằng việc bảo vệ môi trường sẽ cản trở sự phát triển kinh tế. + Các bằng chứng khoa học đã chứng minh rằng biến đổi khí hậu chủ yếu là do hoạt động của con người. + Bảo vệ môi trường và phát triển kinh tế không phải là hai mục tiêu đối lập nhau. Chúng ta hoàn toàn có thể phát triển kinh tế bền vững mà vẫn bảo vệ được môi trường. <p>3. Giải pháp</p> <p>3.1. Tiết kiệm năng lượng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tắt đèn, quạt, điều hòa khi không sử dụng. - Hạn chế sử dụng các thiết bị điện tử. - Sử dụng các thiết bị tiết kiệm điện (đèn LED, tủ lạnh tiết kiệm năng lượng...). - Đi bộ, đi xe đạp hoặc sử dụng phương tiện công cộng thay vì xe máy cá nhân. <p>3.2. Giảm thiểu, tái chế và tái sử dụng rác thải:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Phân loại rác tại nguồn. - Hạn chế sử dụng túi nilon, đồ nhựa dùng một lần. - Sử dụng các sản phẩm thân thiện với môi trường (bình nước cá nhân, hộp cơm...). - Tái chế các vật liệu có thể tái chế (giấy, nhựa, kim loại...). - Tái sử dụng các vật dụng cũ (quần áo, sách vở...). <p>3.3. Trồng cây xanh:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tham gia các hoạt động trồng cây của nhà trường, địa phương. - Trồng cây xanh tại nhà, trường học, thôn xóm. - Chăm sóc và bảo vệ cây xanh. 	1,25
--	--	------

	<p>3.4. Nâng cao nhận thức về biến đổi khí hậu và bảo vệ môi trường:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tìm hiểu về biến đổi khí hậu và các giải pháp bảo vệ môi trường qua sách báo, internet, các chương trình giáo dục. - Chia sẻ kiến thức với bạn bè, gia đình và cộng đồng. - Tham gia các hoạt động tuyên truyền, vận động bảo vệ môi trường. <p><i>* Kết bài:</i> Khẳng định tầm quan trọng của việc bảo vệ môi trường và chống biến đổi khí hậu. Đưa ra lời kêu gọi với mọi người.</p>	0,25
	<p><i>d. Chính tả, ngữ pháp</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt</p>	0,25
	<p><i>e. Sáng tạo:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận. - Có cách diễn đạt mới mẻ, sáng tạo, lập luận chặt chẽ, lí lẽ thuyết phục, dẫn chứng tiêu biểu... 	0,25

-----HẾT-----

ĐỀ SỐ 2

SỞ GD&ĐT LẠNG SƠN
TRƯỜNG PTDTNT THCS&THPT
HUYỆN CHI LĂNG

KÌ THI TUYỂN SINH VĂN 10 THPT
NĂM HỌC 2025 – 2026

Môn: Ngữ văn 9

Thời gian làm bài: 120 phút

Đề thi gồm có 02 trang, 07 câu

Phần Đọc hiểu (4,0 điểm)

Đọc đoạn trích sau:

*Tổ quốc là tiếng mẹ
Ru ta từ trong nôi
Qua nhọc nhằn năm tháng
Nuôi lớn ta thành người*

*Tổ quốc là mây trắng
Trên ngút ngàn Trường Sơn
Bao người con ngã xuống
Cho quê hương mãi còn*

*Tổ quốc là cây lúa
Chín vàng mùa ca dao*

*Như dáng người thôn nữ
Nghiêng vào mùa chiêm bao ...*

(Trích *Tổ quốc là tiếng mẹ* - Nguyễn Việt Chiến, nguồn: <https://www.thivien.net>)

*** Chú thích:**

- Nguyễn Việt Chiến (sinh năm 1952) là nhà thơ hiện đại Việt Nam, được biết đến với những sáng tác giàu cảm xúc về quê hương, đất nước và con người Việt Nam. Ông có nhiều tác phẩm gắn liền với tinh thần yêu nước, ca ngợi vẻ đẹp của Tổ quốc và sự hy sinh của con người Việt Nam trong lịch sử.

- Đoạn thơ trích từ bài *Tổ quốc là tiếng mẹ* của Nguyễn Việt Chiến. Được sáng tác trong bối cảnh đất nước đổi mới, phát triển nhưng vẫn mang trong mình những giá trị truyền thống thiêng liêng.

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1 (0,5 điểm). Xác định thể thơ của đoạn trích trên.

Câu 2 (0,5 điểm). Chỉ ra trong đoạn trích những hình ảnh được so sánh với Tổ quốc.

Câu 3 (1,0 điểm). Nêu nội dung của những dòng thơ sau:

Tổ quốc là mây trắng

Trên ngút ngàn Trường Sơn

Bao người con ngã xuống

Cho quê hương mãi còn

Câu 4 (1,0 điểm). Nêu tác dụng của biện pháp tu từ điệp ngữ thể hiện qua việc lặp lại cụm từ *Tổ quốc là* ở khổ thơ (1), (2) và (3)

Câu 5 (1,0 điểm). Từ nội dung của đoạn thơ trên, em hãy rút ra bài học về những việc cần làm để thực hiện trách nhiệm bảo vệ Tổ quốc.

Phần Viết (6,0 điểm)

Câu 6. (2,0 điểm). Viết một đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) trình bày cảm nhận của em về đoạn thơ sau:

Tổ quốc là tiếng mẹ

Ru ta từ trong nôi

Qua nhọc nhằn năm tháng

Nuôi lớn ta thành người

Câu 7. (4,0 điểm). Viết bài văn nghị luận xã hội (khoảng 600 chữ) bàn về vấn đề sau: Là một học sinh, em hãy đề xuất những giải pháp phù hợp để giải quyết tình trạng ô nhiễm môi trường biển ở Việt Nam hiện nay.

-----**Hết**-----

(Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm)

Họ và tên thí sinh.....SBD.....